

ЕКОНОМІКА ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: УКРАЇНА І СВІТ

Редзюк Є. В., к.е.н., доц., с.н.с.

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Сучасний світ трансформується під впливом прогресу, науки і технологій. В цьому аспекті цифровізація виступає провідною рушійною силою істотних змін в комунікаціях, економіці, соціальній сфері. Глобалізований світ під впливом різних факторів швидко приймає ці нові умови і виклики функціонування. Так, провідні економічно розвинуті країни світу є в авангарді цього процесу, але й абсолютна переважна більшість інших країни світу, а також з ними й Україна поступово змінює своє соціально-економічне середовище інтегруючи його в цифровий простір.

Відзначимо низку особливостей, що пов'язані з цифровізацією і сучасною економікою. Цифровізація сприяє переходу діяльності з реального світу у світ віртуальний (онлайн). З цифровими технологіями пов'язані: інтернет-торгівля та інтернет речей, роботизація та кіберсистеми, штучний інтелект, обробка і зберігання баз даних, безпаперові технології, адитивні технології (3D-друк), хмарні та туманні обчислення, безпілотні та мобільні технології, біометричні, квантові технології, технології ідентифікації, блокчейн тощо. Цифровізація в економічній системі, в першу чергу, прискорює комунікацію, обробку і верифікацію осіб, фірм, даних тощо і формує в значній мірі для тих, хто їх використовує – конкурентні переваги та прискорює продуктивність праці, а також економить час і ресурси, забезпечує кращу контрольованість й прорахованість процесів та явищ в бізнес-середовищі. До того ж, прискорення цифрового перетворення, використання високотехнологічних заміників простої праці та послуг у всіх можливих сферах зможуть частково подолати недоліки дистанціювання та провали в спілкуванні.

Цифровізація стає новою перспективною сферою діяльності, яка залучає значну кількість бізнес-структур, фрілансерів та розробників-інноваторів, створюючи новий попит на нові товари й послуги, технології. Під їх впливом формуються нові цінності і моделі поведінки на ринку.

Провідними сучасними трендами цифровізації в глобалізованій економіці є:

- дані та система їх своєчасного оновлення стають головним джерелом конкурентоспроможності;
- активно розвивається сфера Інтернету речей (Internet of things, IoT);
- впроваджуються цифрові трансформації як окремих бізнесів, так і цілих секторів;
- з'являється і активно розвивається економіка спільного користування (sharing economy);
- в провідних економічно розвинутих країнах світу впроваджується віртуалізація фізичних інфраструктурних ІТ-систем;

This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained there in.

Цей проект фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі. [Кафедра маркетингу ТДАТУ](#)

– поступово технологія штучного інтелекту (ШІ, з англ. artificial intelligence, або AI) ефективніше стала вдосконалювати бізнес-процеси і впливати на соціально-економічну сферу;

– поява цифрових платформ прискорює оптимізацію процесу купівлі товарів і послуг в інтернеті, покращує ринкову інфраструктуру [1;5].

Разом з цим у світі проявляється і низка проблем. Так, спостерігається значне відставання від країн G7 (США, Японія, Німеччина, Великобританія, Франція, Канада, Італія) по впровадженню цифрових технологій в економіки країн, що розвиваються та країн з ринками, що формуються. Є значні ризики того, що державні органи влади не зможуть взяти під контроль в повній мірі цей процес, забезпечуючи безпечність, рівність, чесність, конкурентність і доступність. Асиметричність розвитку економік світу і освіченості населення різних країн світу обумовлюють ризики грамотності й наявності певної повноцінної інфраструктури. При цьому тотальна цифровізація в світі та Україні призведе до втрати роботи громадянами в окремих галузях та секторах, але саме цифровізація і створить нові напрямки, котрі врешті-решт уже через декілька років (або декілька місяців) зумовлять новий попит, нові ніші і сегменти на ринку, але ефективних кроків з усунення цих ризиків майже не сформовано. В комплексі це потребує більш гармонійного, інклюзивного і сталого розвитку світової економіки та соціальної сфери.

В Україні, крім вищезазначених ризиків, необхідно відзначити й наступне: невідповідність профільного законодавства глобальним викликам та можливостям; недостатня увага національних, регіональних, галузевих стратегій та програм розвитку щодо активізації вітчизняної цифрової економіки; правова незахищеність, невирішеність проблем рейдерства і протиправного захоплення власності; в цілому слабкі державні інститути; несформованість ринкових інститутів і малоліквідний фінансово-інвестиційний ринок; низький рівень автоматизації і продуктивності у вітчизняній економіці; відсутність системної інфраструктури протидії кіберзлочинності; дефіцит висококваліфікованих кадрів для повноцінного розвитку цифрової економіки та цифровізації взагалі; низький рівень державного і приватного фінансування науки, інновацій, технологій, патентів тощо.

Незважаючи на перераховані ризики і проблеми України, необхідно активізувати процес переходу до цифрової економіки, тому що глобалізований світ вже активно трансформується в цьому аспекті. Включення вітчизняної економіки до процесів цифровізації надає можливість суттєво підвищити її ефективність, подолати дивергенцію між Україною та країнами Європи, суттєво покращити життєвий рівень населення. Тільки модернізація і соціальна інклюзивність населення України при побудові цифрової економіки може суттєво трансформувати існуючу слабку і залежну від олігархів сировинно-орієнтовану економіку України [2;3;4].

Список використаних джерел:

This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained there in.
Цей проєкт фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі. [Кафедра маркетингу ТДАТУ](#)

1. Корнеєв В. Цифробачення і передбачення / газета «Дзеркало тижня»: рубрика Макрорівень / 28.08.2021 / URL: <https://zn.ua/ukr/macrolevel/tsifrobachennja-j-peredbachennja.html>
2. Редзюк Є.В. Механізми ефективного державного стимулювання і пріоритети при інвестуванні в економіку України / Економіка України. 2021. № 8 (717). – с.68-80
3. Редзюк Є.В. Економічна євроінтеграція: оцінка й моделювання поверхневих та прихованих чинників дивергенції між Україною та ЄС / Журнал «Міжнародна економічна політика». Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана. Випуск №1 (34). 2021. – с.95-118
4. Редзюк Є.В. Діджиталізація української економіки в умовах кризи / Управління проектами. Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності: збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (17-18 березня 2021 р.). – НМетАУ, УКРНЕТ, НДІПВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2021. – с.215-219
4. Фіщук В., Матюшко В., Чернев Є., Юрчак О., Лаврик Я., Амелін А. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою / Український інститут майбутнього. – 2018. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Самохвалова А.Ю., магістрант

Кучеркова С.О., к. е. н., доцент

*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

Процес інтеграції України у європейський та світовий економічний простір зумовлює посилення зацікавленості вітчизняних та міжнародних інвесторів у результатах діяльності підприємства та його стійкості. Задовольнити потреби цих користувачів покладено на звітність, яка, на основі наведених у ній даних, дозволяє зробити детальний аналіз показників майнового стану підприємства, його рентабельності та платоспроможності.

Головним завданням звітності є надання повної, правдивої та неупередженої інформації про майновий та фінансовий стан, результати діяльності та перспективи розвитку окремого підприємства. Що зумовлює підвищення уваги різних користувачів до звітності, як основного джерела інформаційного забезпечення, яке дозволить оцінити ступінь ризику при прийнятті ними певних економічних рішень.

This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained there in.

Цей проект фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі. [Кафедра маркетингу ТДАТУ](#)